

ידיעות אחרונות, 13.4.24, עמ' 3

"הקו האדום נחצה"

ראש אמ"ן לשעבר עמוס ידלין: איראן עקפה את הקו האדום ששרטט נתניהו בנאומו באו"ם

ישראל קרובה חיום, יותר מאי פעם, לעימות צבאי עם איראן. מי שעוקב אחר התבטאויות של בכירים ישראלים רק בשבוע האחרון לא יכול שלא לראות לאן נושבת הרוח.

רוח דרמר למשל, יועצו המדיני של נתניהו, אמר בכנס סגור בארה"ב כי יש ראל התקרבה לטורקיה כדי לנקות את השולחן לקראת פתרון הסוגייה האיראנית. צחי הנגבי, אתמול במכון למחקרי ביטחון לאומי, התייחס לתקיפה באיראן במילותיו של אלביס פרסלי: "עכשיו או לעולם לא". הוא ביטא את הלכי הרוח סביב ראש הממשלה: אם לא נעשה עכשיו, יהיה מאוחר מדי וכבר לא נעשה שום דבר, אף פעם.

את ההסבר להלך הרוח הלוחמני פסימי הזה נתן אתמול ראש אמ"ן לשעבר, עמוס ידלין, שאמר בפומבי את מה שראש הממשלה ובכירים במערכת הביטחון אמורים לדעת כבר מזמן: "מכל היבט מעשי, האיראנים כבר חצו את 'הקו האדום' שצייר נתניהו, בנאומו באו"ם לפני שנה".

נתניהו אמר אז שישראל תראה בהעשרת 240 ק"ג אורניום לרמה של 19.7% קו אדום, שכן כמות כזו פירושה פצצת אטום אחת. האיראנים, מן הסתם, התפרצו מצחוק – ועקפו זאת בקלות. בכל חודש הם מייצרים 15 ק"ג אורניום מעשיר לרמה זו, אבל הקפידו לצבור רק 160 ק"ג. את השאר המיוז, לטענתם, למוטות דלק. מכיוון שאי אפשר להמיד חזרה מוטות דלק לאורניום מעשיר צבאי נוצרה תחושה שהפ"רדיקט נרתה בחודשים ארוכים.

האיום האיראני

אלא שכאן טמון הגילוי של ידלין: מסתבר שהאיראנים יצרו מוטות דלק רק מזולק מהאורניום. מהשאר הם יצרו מעין אבקה, כשלב בדרך למוטות הדלק. אלא שאת האבקה הזו אפשר לחזר ולהפוך לאורניום מעשיר בתהליך קצר מאוד. וכך כמות האבקה שצברו האיראנים מאפשרת להם, אם ירצו בקיץ הקרוב כפי שאמר ידלין, להגיע ליחור מ-240 ק"ג של אורניום מעשיר. הגילוי של ידלין מעמיד את הקווים האדומים של ראש הממשלה באור מגוחך. הוא גם תושף את עומק המחלוקת בין ישראל לארה"ב: האמריקאים מדברים על איראן גרעינית רק כאשר יהיה בידה נשק מבצע, אולי ב-2015. מבחינת ישראל, לעומת זאת, איראן תהיה גרעינית כבר הקיץ, ברגע שתחזיק בכמויות אורניום מהן תוכל לזנק במהירות לפצצה.

אין ספק שהאמון בין ישראל לארה"ב נסדק. לא בכדי נועק אתמול מזכיר המדינה ג'ון קרי כששמע את הרצאתו של רח"ט מחקר באמ"ן, בה טען שסוריה השתמשה בנשק כימי. האמריקאים הרי הכריזו שאם יעשה משטרו של אסד שימוש בנשק כימי זו תהיה חציית קו אדום.

בכל מקרה, בישראל מתקשים להאמין לאמריקאים כאשר הם מתחייבים לקורים אדומים, לאור הנסיון ההיסטורי שצברנו בתחום. האמריקאים התחייבו, למשל, שלא יהיו כורים גרעיניים צבאיים סביבנו, אבל לא תקפו את סוריה כשזו בנתה כור כזה. ישראל החשדנית לא מאמינה גם היום שהאמריקאים יעמדו בקווים האדומים שהציבו מול איראן.

ידלין היה מעדיף שהאמריקאים יעשו את העבודה. בכנס של איפאק בארה"ב לפני תורשים ספורים הוא טען שתקיפת הכורים באיראן היא סיפור של לילה אחד, ושלא יפחידו אותנו עם מלחמות גוג ומגוג. אתמול בנאומו הוא הוסיף ואמר שהאיראנים מחולשים ולכן התגובה שלהם לתקיפה לא תהיה בהכרח מלחמה איזורית. לכולם היה נוח יותר שהאמריקאים יטפלו באיראנים בכוח, אלא שספק אם האיום הצבאי שהאמריקאים מציבים היום מול האיראנים הוא אמין.

ידלין היה מעדיף שהאמריקאים יעשו את העבודה. בכנס של איפאק בארה"ב לפני תורשים ספורים הוא טען שתקיפת הכורים באיראן היא סיפור של לילה אחד, ושלא יפחידו אותנו עם מלחמות גוג ומגוג. אתמול בנאומו הוא הוסיף ואמר שהאיראנים מחולשים ולכן התגובה שלהם לתקיפה לא תהיה בהכרח מלחמה איזורית. לכולם היה נוח יותר שהאמריקאים יטפלו באיראנים בכוח, אלא שספק אם האיום הצבאי שהאמריקאים מציבים היום מול האיראנים הוא אמין.

ידלין היה מעדיף שהאמריקאים יעשו את העבודה. בכנס של איפאק בארה"ב לפני תורשים ספורים הוא טען שתקיפת הכורים באיראן היא סיפור של לילה אחד, ושלא יפחידו אותנו עם מלחמות גוג ומגוג. אתמול בנאומו הוא הוסיף ואמר שהאיראנים מחולשים ולכן התגובה שלהם לתקיפה לא תהיה בהכרח מלחמה איזורית. לכולם היה נוח יותר שהאמריקאים יטפלו באיראנים בכוח, אלא שספק אם האיום הצבאי שהאמריקאים מציבים היום מול האיראנים הוא אמין.